

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.171/2015/5.szám

A Kúria a dr. S L ügyvéd által képviselt felperesnek a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal alperes ellen hatósági bizonyítvány kiadása ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. október 30. napján kelt 3.K.27.016/2014/21. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 22. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.016/2014/21. számú ítéletét a pilismaróti 067. helyrajzi számú ingatlanra és a perköltségre vonatkozó rendelkezés tekintetében hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja, míg ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000 (hatvanezer) forint elsőfokú és 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes viseli a lerótt kereseti illetéket. Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket és 35.000 (harmincötezer) forint csatlakozó felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A D Szövetkezet 2013. június 21-én kérelmet nyújtott be a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóságához és hatósági bizonyítvány kiállítását kérte arról, hogy a használatában lévő 60,05 ha őszi búza, 10,64 ha silókukorica, 29,62 ha napraforgó, 106,26 ha kaszáló és 151,08 ha legelő növényi kultúrákban mezőgazdasági káresemény, azaz árvíz kár következett be.

Az elsőfokú közigazgatási szerv 20.4/106-17/2013. számú Tatabányán

2013. október 1-jén kelt határozattal a hatósági bizonyítvány kiadását megtagadta. A határozat indokolásában rámutatott arra, hogy az ügyfél bejelentésében szereplő helyrajzi számú ingatlanok az Országos Vízügyi Főigazgatóság által 2013. szeptember 30-án kiadott állásfoglalás szerint felosztott, továbbá nyílt ártéri területek. A nyílt ártér állami fővédvonallal nem védett terület, így ezen a területen bekövetkezett árvíz a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény (a továbbiakban: Mkk.tv.) 2.§ 18. pontja értelmében nem minősül mezőgazdasági árvíznek. Megállapította, hogy a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételevel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 21/2012.(III.9.) VM. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 7.§ (1) bekezdése, szerinti nyomtatványok kitöltése téves, mivel a kaszáló és a legelő művelési ágú területekre a kárbejelentés, a kockázatkezelési rendszer szempontjából nem releváns növénykultúra esetében történt.

A határozat ellen felperes fellebbezést terjesztett elő, álláspontja szerint tévesen értelmezte az elsőfokú közigazgatási szerv az Mkk.tv. 2.§ 18. pontját, ugyanis mezőgazdasági árvíz megállapításának nem jogszabályi feltétele az állami fővédvonallal védett terület, csak védművekkel határolt területről rendelkezik a jogszabály. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság minősítését is vitatta, előadva, hogy a p hrsz.-ú ingatlan esetében az árvízvédelmi töltés jelenti a védművet. Továbbra is kérte a kárenyhítési juttatás megítélését.

Az alperes a 04.3/2753-2/2013. számú - 2013. november 11-én kelt - határozattal az elsőfokú döntést megváltoztatta a fellebbezési illeték vonatkozásában, egyéb rendelkezéseit változatlanul hagyta. A határozat indokolásában rámutatott, hogy az Mkk.tv. 2.§ 18. pontja határozza meg a mezőgazdasági árvíz fogalmát, míg a 19. pont a mezőgazdasági árvízkárt. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság szakhatósági állásfoglalása szerint az adott területek nyílt ártérben helyezkednek el, így a felperes által bejelentett időjárási esemény - az érintett területek vonatkozásában - nem minősül mezőgazdasági árvíznek, a felperes kára nem tekinthető mezőgazdasági árvízkárnak, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 83.§ (8) bekezdése alapján a hatósági bizonyítvány kiadása helyesen került megtagadásra.

A felperes keresetet terjesztett elő az alperesi határozat felülvizsgálata iránt, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését. Álláspontja szerint az alperes az Mkk.tv. 2.§ 18. pontját helytelenül értelmezi, ugyanis a területek vízművekkel határoltak, így a víz a védművekkel határolt területről lépett ki, a

mezőgazdasági árvízkár megállapítható.

Az alperes ellenkérelmében a felperesi kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a kereseti kérelem nem megalapozott, a felperes által bejelentett területek nyílt ártérben helyezkednek el. Ebből pedig az következik, hogy a mezőgazdasági árvízkár hiányában kártérítési igény sikerrel nem érvényesíthető.

A bíróság az ügyben bizonyítási eljárást folytatott le, mivel az Országos Vízügyi Felügyelőség, mint szakhatóság megállapítása szakkérdés, a bizonyítási teher a felperest terhelte, ezért a felperes indítványára szakértőt rendelt ki. A szakértőnek azt kellett megállapítania, hogy a felperes által bejelentett területek nyílt ártérnek tekinthetők-e, illetőleg mezőgazdasági árvíz-e, amely ezeket a területeket sújtotta. A felperes álláspontja szerint ugyanis ezek a területek védművekkel határoltak. A bíróság az ítélet indokolásában az igazságügyi vízügyi szakértő szakvéleményében foglaltakat elfogadva megállapította, hogy valamennyi területen bekövetkezett az árvízkár, a vizsgálata szerint az e, és a hrsz.-ú ingatlanok, valamint a p, és hrsz.-ú külterületi ingatlanok nyílt ártéren helyezkednek el, ami így hullámtérnek minősül. Azt is kifejtette, hogy a p hrsz.-ú ingatlan a szakértői vélemény szerint nyári gáttal van ellátva, amely töltésnek tekinthető, így - mind árvízvédelmi töltéssel (nyári gáttal) rendelkezik, ez jelenti a védművet és a víz így védművekkel határolt területről lépett ki - a kárigény erre az ingatlanra támogatható. A bíróság a felperes keresetének részben helyt adott és az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte a p hrsz.-ú ingatlan vizsgálatának tekintetében. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a 3.K.27.016/2014/21. sorszámú jogerős ítélet részbeni megváltoztatását a kereseti kérelmének teljes mértékben helyt adó határozat hozatalát és az alperes perköltségben való marasztalását kérte. Állította, hogy a bíróság ítélete sérti az Mkk.tv. 2.§ 18. pontjában, a 232/1996.(XII.26.) Korm.rendelet 1.§-ában, a Rendelet 4.§ (5) bekezdésében, a Ket. 83.§ (8) bekezdésében, valamint a Pp. 221.§ (1) bekezdésében és 252.§ (2) bekezdésében foglaltakat, miután iratellenes tényállást állapított meg.

Kérte figyelembe venni, hogy a szakértői vélemény 3. számú táblázatában felsorolt ingatlanok a védmű mentett oldalán helyezkednek el, ezért az ezen területeket előntő 2013. évi dunai árvíz az Mkk.tv. 2.§ 18. pontja szerinti mezőgazdasági okvíznek minősül, melyre figyelemmel indokolatlanul utasította el a bíróság az ezen ingatlanok tekintetében előterjesztett kereseti kérelmet.

Az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a Tatabányai

Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.016/2014/21. számú ítéletének részbeni hatályon kívül helyezését és a felperes keresetét minden ingatlan vonatkozásában elutasító, egyben felperest perköltségben marasztaló határozat hozatalát kérte. Kérte figyelembe venni, hogy a bíróság a szakértői vélemény megállapítását, miszerint a 0.67 .-ú ingatlan nyílt ártérben helyezkedik el, figyelmen kívül hagyta. Az adatszolgáltató lap alapján tett szakértői megállapítás megítélésénél kérte figyelembe venni, hogy az nem a Rendelet kitöltési segédlete.

A felülvizsgálati kérelemre tett ellenkérelmében az alperes előadta, hogy a védművekkel határolt területen elhelyezkedő ingatlanokat illetően a szakértői vélemény egyértelműen megállapította, hogy azokat nem az árhullám öntötte le, vizesedésük oka: felszín alóli vízáramlás.

A felperes az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmére érdemben úgy nyilatkozott - utalva a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 163.§ (3) bekezdésére -, hogy köztudomású, a 2013. évi Dunai árvíz során a Dunának a perbeli ingatlanoknál található szakaszán olyan magas volt a vízállás, hogy a 11. számú út Esztergom-Táti szakasza teljes mértékben víz alá került és a víz alá került útszakaszt a közlekedésből kizárták. Továbbá hangsúlyozta, hogy köztudomású volt az, hogy a szakértői vélemény 7/12. oldalán a 3-as számú táblázatban felsorolt földrészleteket az árhullám öntötte el és nem a belvíz okozta a károsodásokat.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet és a csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján.

A Kúria a felülvizsgálat eredményeként azt állapította meg, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos, míg az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme alapos a következők szerint.

A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárásban beszerzett igazságügyi, vízügyi szakértői szakvéleményében foglaltakat tévesen értelmezte amikor megállapította, hogy a p hrsz.-ú ingatlan nyílt ártéri területen helyezkedik el, ami így hullámtérnek minősül, ugyanakkor viszont nyári gáttal van ellátva vagyis árvíz védelmi töltéssel rendelkezik. A nyári gát jelenti a védművet, és mivel a víz ebben az esetben védművekkel határolt területről lépett ki, ezáltal a kárigény erre az ingatlanra támogatható. A szakértői véleményből azonban egyértelműen megállapítható, hogy a szakértő a p hrsz.-ú

ingatlant úgy rögzíti, hogy az nyílt ártéren helyezkedik el, továbbá részletesen kifejti - a 9/12. oldalon -, hogy „A képen látható magassági pont megjelöléssel feltüntetett régi töltés nem védmű, nyárigátnak, alvó gátnak nevezhető, a kisebb árhullámoktól időlegesen védi, tudja megvédeni az érintett területet. A képen látható a , hrsz területek magassági elhelyezkedése. Ártérnek minősülnek, annak ellenére, hogy töltés, alvó gát veszi körül, mert az első rendű árvízvédelmi fővédvonal, a 11. sz út és a Duna meder között helyezkedik el.” Továbbá rögzíti, hogy „csak a hirtelen levonuló 1 %-nál kisebb árhullámoktól védi az alvógát a , hrsz területet”, a nyári gát, illetve az ún. alvógát nem tekinthető védműnek és megállapította, hogy a vitatott ingatlan a perben érintett többi ingatlanhoz hasonlóan nyílt ártéren helyezkedik el, ezért az így bekövetkezett elöntés nem tekinthető az Mkk. törvény szerinti mezőgazdasági árvíznek, hiszen a terület ártéren helyezkedik el, védművel nem határolt részen. Megjegyzi a Kúria, hogy a szakértői vélemény 11/12. oldal első bekezdése megtévesztő a vonatkozásban, hogy a szakértő egy adatszolgáltató lapra hivatkozik, ahol káreseményként lehetett feltüntetni az ártéren bekövetkezett árvízkárt is. Azonban ez az adatszolgáltató lap nem a jelen perben a kárenyhítő juttatás igénybevételére rendszeresített nyomtatvány, (utalással a 21/2012.(III.9.) VM rendelet 1. számú mellékletére). A felperes Pp. 163.§ (3) bekezdésére való hivatkozásával kapcsolatban osztja a Kúria azon felperesi álláspontot, hogy köztudomású, miszerint a perbeli 2013. évi dunai árvíz az évszázad legnagyobb mértékű árhulláma volt, azonban annak megállapítása már szakkérdés, hogy a felperes által bejelentett területek nyílt ártérnek minősülnek, illetőleg azokat mezőgazdasági árvíz sújtotta vagy sem.

A további ingatlanokkal kapcsolatban - amelyeket a szakvélemény 7/12. oldalán található 3-as táblázat rögzít - a Kúria álláspontja a következő: A szakértő rögzíti, hogy ezek az ingatlanok védművekkel határolt területeken helyezkednek el, azonban ezeket a területeket az árhullám nem öntötte el, hanem a magas vízállásból eredőn átszivárgások, buzgárok okozták a kialakult vízborítást. Azaz belvízkár állt fenn, melyre figyelemmel megalapozottan tagadta meg a bírósági bizonyítvány kiadását - a jogszabályi feltételek fennálltának hiányában - az elsőfokú bíróság.

Nem sértette a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket a jogerős ítélet, amikor a kereseti kérelmet - a megítéltet részben - elutasította.

A fentiek alapján a Kúria a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján a rendelkező rész szerint határozott és hatályon kívül helyezte a jogerős ítéletnek a p hrsz.-ú ingatlanra és a perköltségre vonatkozó rendelkezését, egyben a felperes keresetét teljes egészében elutasította, míg ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, mivel a Pp. 339.§ (1) bekezdésében foglalt

feltételek hiányoztak.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a pervesztes felperest a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése és 82.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes jogi képviselőjével felmerült elsőfokú, valamint felülvizsgálati perköltsége megtérítésére.

A felülvizsgálati eljárásban a pervesztes felperes köteles a le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illeték viselésére a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdés alapján.

Budapest, 2015. szeptember 23.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Cseicsner Éva sk. előadó bíró, Dr. Márton Gizella sk. bíró

A kiadmány hitelül: